

คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2565

(ECO INDUSTRIAL TOWN 2022: REQUIREMENTS)

กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565

(ECO INDUSTRIAL TOWN 2022: REQUIREMENTS)

กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม

ชื่อหนังสือ **คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565**

จัดทำโดย กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
75/6 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 02-430-6310 ต่อ 1907 โทรสาร 02-430-6310 ต่อ 1999

พิมพ์ครั้งที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2566 จำนวน 500 เล่ม

พิมพ์ที่ บริษัท พญา ปรินต์ติ้ง แอนด์ แพ็ลลิสซิ่ง จำกัด

เจ้าของลิขสิทธิ์ กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

บทนำ

เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นแนวคิดที่ออกแบบมาเพื่อการสร้างการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและอุตสาหกรรม โดยเน้นให้ภาคอุตสาหกรรมเป็นพันธมิตรหลัก ร่วมกับทุกภาคส่วนในพื้นที่ขับเคลื่อนการทำงาน โดยใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาระดับ ทั้งด้านกายภาพ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการบริหารจัดการ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ ดังที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักในการศึกษาจัดทำเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศต้นแบบ ในพื้นที่อุตสาหกรรมที่มีความหนาแน่น และพื้นที่ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนา

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมากระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยทำการศึกษา คัดเลือกพื้นที่ จัดทำแผนแม่บทการพัฒนา จัดทำหลักเกณฑ์ตัวชี้วัด หลักเกณฑ์การตรวจประเมิน เพื่อเป็นเครื่องมือในการผลักดันพื้นที่ต้นแบบให้เป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามนโยบายของภาครัฐ และการพัฒนาพื้นที่สู่ความยั่งยืนตามทิศทางการพัฒนาของประชาคมโลก แต่สำหรับประเทศไทย ในแต่ละพื้นที่ ในแต่ละสังคม มีความเป็นอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ และบริบทที่แตกต่างกัน การพัฒนาพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในแต่ละพื้นที่จึงต้องแตกต่างกัน เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 จึงต้องออกแบบการทำงาน และการวัดผลความสำเร็จ ให้ตอบโจทย์ความแตกต่างของพื้นที่ ตอบโจทย์นโยบายภาครัฐ และตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาของประชาคมโลก กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงได้จัดทำเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ให้สอดคล้องกับนโยบายที่สำคัญของรัฐบาล การพัฒนาตามทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หลักการ การบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (SCP) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นต้น

เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2565 จึงกำหนดให้การพัฒนาพื้นที่เป็นหน้าที่ของคนในพื้นที่ ที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการพื้นที่ของตนเอง เน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันออกแบบพื้นที่ด้วยนโยบาย วิสัยทัศน์ ทิศทางการพัฒนาตามบริบท ร่วมดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรม โครงการเพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่วางไว้ ผ่านรูปแบบการบริหารงานโดยคณะกรรมการ ร่วมจัดทำแผนงานระดับพื้นที่ ร่วมพิจารณาประเด็นและส่วนงานที่สำคัญ ตามแผนงานที่เห็นพ้องว่าจำเป็นต้องแก้ไขหรือต้องพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ให้ดีขึ้น และการประเมินรับรองเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จะพิจารณาความสอดคล้องของการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดฯ รวมทั้งความต่อเนื่องของการทำงาน ตามที่คณะกรรมการได้ตั้งเป้าไว้ในแผนปฏิบัติการฯ เพื่อเป้าหมายการเป็น “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจอุตสาหกรรม เหนียวนាំให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตไปด้วยกัน ภายใต้สภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม กายภาพ และการบริหารจัดการในพื้นที่ให้เกิดความสมดุลในทุกมิติ ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
1. ขอบเขต	1
2. ศัพท์และนิยามศัพท์	2
3. เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	17
3.1 เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)	19
3.2 ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)	20
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	
3.3 ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)	20
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	
เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)	
3.4 ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)	22
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	
3.5 ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)	22
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	
3.6 ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)	23
เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)	
4. วิธีการประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	24
5. บรรณานุกรม	26

1. ขอบเขต

พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

- 1.1. เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
- 1.2. เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
- 1.3. เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2565
- 1.4. เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 3 พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2565

2.

ศัพท์และนิยามศัพท์

คำศัพท์	นิยาม
กระบวนการมีส่วนร่วม	การเปิดโอกาสให้บุคคล ได้มีส่วนช่วยเหลือระหว่างกัน ด้วยจิตใจและอารมณ์ของ แต่ละบุคคลในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงานและร่วม รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อส่วนรวมในการบริหารจัดการ เพื่อให้ บรรลุจุดมุ่งหมายของสังคม
กลุ่มคนเปราะบาง	บุคคลที่ต้องการได้รับการพิงพิงจากผู้อื่น ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่าง อิสระหรือตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถแบ่งกลุ่มคนเปราะบางได้ ดังนี้ 1. กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงกว่าบุคคลทั่วไป อาทิ หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ พ่อเลี้ยงเดี่ยว แม่เลี้ยงเดี่ยว 2. กลุ่มทุพพลภาพ อาทิ ผู้พิการ ผู้ป่วยจิตเวช ผู้ป่วยเด็ก ผู้ป่วยสมองเสื่อม ผู้ป่วย ติดเตียง 3. กลุ่มที่ไม่มีอิสระพอในการตัดสินใจ อาทิ เด็กและเยาวชน นักโทษ ทหารเกณฑ์ 4. กลุ่มผู้ด้อยโอกาส อาทิ คนเร่ร่อน คนไร้บ้าน และ คนขอทาน
กลุ่มอาชีพ	การรวมตัวของชาวบ้านที่ประกอบอาชีพเดียวกัน ดำเนินกิจกรรมด้านอาชีพ กิจกรรมผลิต และจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยมีคณะกรรมการดำเนินงานของกลุ่ม
ก๊าซเรือนกระจก	ก๊าซที่มีคุณสมบัติในการดูดซับคลื่นรังสีความร้อน หรือรังสีอินฟราเรดได้ดี เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ (CO ₂) มีเทน (CH ₄) ไนตรัสออกไซด์ (N ₂ O) ก๊าซไฮโดร ฟลูออโรคาร์บอน (HFCs) ก๊าซเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (PFCs) ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะ ฟลูออไรด์ (SF ₆) ก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (NF ₃) เป็นต้น ซึ่งเมื่อก๊าซเหล่านี้ ลอยขึ้นสู่บรรยากาศจะดูดซับความร้อนไว้และถ้ามีปริมาณที่เหมาะสม จะรักษา อุณหภูมิโลกให้พอเหมาะอุ่นสบาย แต่เมื่อใดที่ก๊าซเหล่านี้มีปริมาณมากเกินไป จะส่งผลให้ชั้นบรรยากาศมีการกักเก็บรังสีความร้อนไว้มากขึ้น ทำให้อุณหภูมิเฉลี่ย ของชั้นบรรยากาศ เพิ่มขึ้น ทำให้ร้อนมากขึ้นด้วยก๊าซเหล่านี้เกิดจากปรากฏการณ์ หรือกระบวนการทางธรรมชาติและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ โดยเฉพาะการ เผาไหม้เชื้อเพลิง จึงทำให้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สะสมอยู่ในชั้นบรรยากาศ

มากที่สุด และก๊าซที่ควรเฝ้าระวังต่อมา คือ ก๊าซมีเทนที่เกิดจากการย่อยสลายของสารอินทรีย์ ก๊าซเรือนกระจก นอกจากนี้จะดูความร้อนไว้ในบรรยากาศโลกแล้วยังไปทำลายชั้นโอโซนให้บางลงด้วย ซึ่งในชั้นโอโซนมีหน้าที่ในการกรองรังสีอันตราย คือ รังสียูวี หรือ Ultraviolet

การเกษตร	การปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้ในการดำรงชีวิต โดยมนุษย์มีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรม
การจัดซื้อจัดจ้าง	การดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า งานบริการ โดยการซื้อ จ้าง เช่า แลกเปลี่ยน
การตรวจประเมิน	กระบวนการที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นอิสระ และลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการตรวจประเมิน และการตรวจประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อตัดสินระดับการบรรลุผลตามเป้าหมายของเกณฑ์การตรวจประเมิน
การตรวจประเมินภายใน	การตรวจประเมินโดยบุคคลที่ 1 ซึ่งดำเนินการโดยผู้แทนที่จัดตั้งขึ้นโดยพื้นที่สำหรับนำไปใช้ในการทบทวนการบริหารและกระบวนการภายในอื่น
การประกอบกิจการโรงงาน	การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อมบำรุง ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพ ลำเลียง เก็บรักษา หรือทำลายสิ่งใด ๆ ตามลักษณะกิจการของโรงงานแต่ไม่รวมถึงการทดลองเดินเครื่องจักร
การประกอบกิจการอุตสาหกรรม	การประกอบกิจการโรงงาน หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายโรงงาน และการประกอบกิจการของเหมืองแร่ หรือสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายแร่ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่รับผิดชอบของกระทรวงอุตสาหกรรม
การเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ	การทำให้สินค้า บริการดีขึ้นรวมถึงการพัฒนาประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องในด้านคุณภาพ คุณค่า รูปแบบ ความน่าเชื่อถือ ราคา หรือนวัตกรรม เพื่อให้เกิดความแตกต่าง ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องสร้างขึ้นในการดำเนินกิจกรรมทางการค้า
การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร	การใช้ทรัพยากรต่อหน่วยของการผลิตกิจกรรม พื้นที่ เวลา การบริการ หรือหน่วยอื่นใดลดลง เมื่อเทียบกับการใช้ทรัพยากรก่อนดำเนินกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร หรือการทำงานที่มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน	การใช้พลังงานต่อหน่วยของการผลิตกิจกรรม พื้นที่ เวลา การบริการ หรือหน่วยอื่นใดลดลง เมื่อเทียบกับการใช้พลังงานก่อนดำเนินกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน

การสร้างคุณค่าร่วม (Creating Share Value :CSV)	นโยบาย แนวทาง และกิจกรรมที่องค์กรจัดทำขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กร และในขณะเดียวกันก็สร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และสังคมให้กับชุมชนไปพร้อมกัน
การอนุรักษ์	การรักษาไว้ให้นานที่สุด และสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด
ขยะมูลฝอย	เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เถ้า มูลสัตว์ ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น รวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชน หรือคร้วเรือน ยกเว้นมูลฝอยที่มีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน
ข้อบัญญัติ	กฎซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น
ข้อร้องเรียน	ประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้ร้องเรียนแจ้งผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่สามารถเก็บบันทึก หรือมีหลักฐานอ้างอิงแสดงถึงปัญหาและแหล่งที่มาของปัญหา
คณะกรรมการ	กลุ่มของบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ผู้ประกอบกิจการโรงงาน ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม ชุมชน หรืออื่น ๆ ที่ได้รับการแต่งตั้ง มอบหมายให้ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ทิศทาง เป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม
คนงาน	บุคคลผู้ซึ่งทำงานในส่วนโรงงาน สถานประกอบการ ไม่รวมผู้ซึ่งทำงานในส่วน ของสำนักงาน (งานธุรการ)
คนในพื้นที่	ผู้ที่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ความปลอดภัย	สภาพที่ปราศจากภัยหรือพ้นภัยอันตรายจากอุบัติเหตุและความไม่ปลอดภัยต่าง ๆ ในชีวิต เช่น อุบัติเหตุจากการจราจร อัคคีภัย ภัยธรรมชาติ และภัยจากปัญหา ความรุนแรง
ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility : CSR)	การดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กร ที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม ด้วยการให้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรหรือทรัพยากรจากภายนอกองค์กร เพื่อให้ สังคมนั้นอยู่อย่างมีความสุข
ความเสี่ยง	โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล ความสูญเปล่า หรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้

สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตและมีผลกระทบ หรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร

คุณค่า

ราคาหรือค่าเชิงปริมาณ ความดี ความถูกต้อง การตัดสินใจจริยธรรม ความงาม การตัดสินใจสุนทรีย์ ความจริง หรือความสมเหตุสมผล รวมทั้งสิ่งที่ควรจะเป็น

คุณภาพชีวิต

การดำรงชีวิตของมนุษย์ในระดับที่เหมาะสม ตามความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ องค์กรประกอบของความจำเป็นพื้นฐานที่เหมาะสม อย่างน้อย การมีอาหารที่เพียงพอ มีเครื่องนุ่งห่ม มีที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม มีสุขภาพกายและจิตใจดี ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งได้รับการบริการพื้นฐานที่จำเป็น ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประกอบการดำรงชีพอย่างยุติธรรม ถ้าสภาพความเป็นอยู่ดังกล่าวนี้ของบุคคลไม่น่าพอใจ ก็แสดงว่าคุณภาพชีวิตของบุคคลนั้นต่ำกว่าความคาดหวัง

คุณภาพอากาศใน

บรรยากาศ

ข้อมูลคุณภาพและสถานการณ์มลพิษทางอากาศ จากการตรวจวัดสารมลพิษทางอากาศ ในบรรยากาศทั่วไป ชนิดใดชนิดหนึ่งหรือหลายชนิด ดังนี้

1. ก๊าซโอโซน (O_3)
2. ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO_2)
3. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO)
4. ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2)
5. ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (PM10)
6. ฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 2.5 ไมครอน (PM2.5)

หรือชนิดที่คาดว่าจะอาจมีการปนเปื้อนและส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยต่อคนในพื้นที่

ชี้บ่ง

การกำหนด ระบุ ชี้ให้เห็น ทำให้เป็นที่รู้จักกัน

ฐานข้อมูล

กลุ่มของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน นำมาเก็บรวบรวมเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบ และข้อมูลที่ประกอบกันเป็นฐานข้อมูลนั้น ต้องตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานขององค์กร ข้อมูลนั้นอาจจะเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ สถานที่ หรือเหตุการณ์ใด ๆ ที่สนใจเพื่อนำมาศึกษา หรืออาจได้มาจากการสังเกต การนับหรือการวัด รวมทั้งข้อมูลที่เป็นตัวเลข ข้อความ และรูปภาพต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลได้ และที่สำคัญข้อมูลทุกอย่างต้องมีความสัมพันธ์กัน เพราะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

ทรัพยากรชีวภาพ	ทรัพยากรพันธุกรรม สิ่งมีชีวิตหรือส่วนใด ๆ ของสิ่งมีชีวิต ประชากร หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตของระบบนิเวศ ซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพต่อมนุษยชาติ
ทรัพยากรธรรมชาติ	สิ่งที่ได้มาจากธรรมชาติ ซึ่งมีประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์โดยเฉพาะเป็นปัจจัยที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตที่มนุษย์สามารถแสวงหามาใช้ เช่น พืช สัตว์ แร่ธาตุ ป่าไม้ ถ่านหิน และน้ำมัน เป็นต้น สามารถแบ่งทรัพยากรธรรมชาติ ออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไม่หมดสิ้น ทรัพยากรธรรมชาติที่บำรุงรักษาให้คงสภาพอยู่ได้และทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วสิ้นเปลือง
เทศบัญญัติ	กฎข้อบังคับของท้องถิ่น ซึ่งมีผลใช้บังคับได้เฉพาะในเขตเทศบาลนั้น ๆ เท่านั้น โดยสภาเทศบาลเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อตัวบทกฎหมาย
นโยบาย	แนวทางหรือกรอบที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานหรือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ
นัยสำคัญ	การพิจารณา วิเคราะห์ความสำคัญของข้อมูล ในการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
นายจ้าง	ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำงานแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลและผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย
น้ำใช้	น้ำที่ใช้ (Water use) ในกระบวนการหรือการดำเนินงานขององค์กร รวมถึงน้ำที่ใช้เพื่อการอุปโภค บริโภค และน้ำหมุนเวียน ซึ่งมีหน่วยเป็นลูกบาศก์เมตรหรือลิตร โดยทั่วไปแล้ว ในการรายงานปริมาณน้ำที่ใช้นั้นจะมีการรายงานเป็นต่อหน่วยตัวชี้วัดกิจกรรมทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น ลูกบาศก์เมตร/กิโลกรัมของผลิตภัณฑ์ ลิตร/คน
น้ำเสีย	น้ำที่มีสารใด ๆ หรือสิ่งปฏิภูลที่ไม่พึงปรารถนาปนอยู่ การปนเปื้อนของสิ่งสกปรกเหล่านี้ จะทำให้คุณสมบัติของน้ำเปลี่ยนแปลงไปจนอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้
บริการ	กิจกรรมหรือกระบวนการในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคลหรือองค์กร เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคลอื่นให้ได้รับความสุข

	<p>และความสะดวกสบายหรือเกิดความพึงพอใจจากผลของการกระทำนั้น โดยมีลักษณะเฉพาะของตัวเอง ไม่สามารถจับต้องได้ ไม่สามารถครอบครองเป็นเจ้าของในรูปแบบและไม่จำเป็นต้องรวมอยู่กับสินค้าหรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ</p>
บริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	<p>บริการต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน ซึ่งให้ความสำคัญใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การเลือกใช้อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ประหยัดน้ำ การจัดการขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ การจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวที่เลือกใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>
บริบท	<p>สภาพแวดล้อม และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่รายล้อมเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือ ประเด็นใดประเด็นหนึ่ง สภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ของสิ่ง ๆ หนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เรাজัดให้เป็นศูนย์กลาง เช่น บริบทของโรงงาน คือ ผู้คน แรงงาน สภาพ ขนาดโรงงาน อาคาร สถานที่ต่าง ๆ บริบทของชุมชน คือ สภาพแวดล้อม ข้อมูลอาจเป็นคนที่ดิน น้ำ ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ภายในชุมชน และบริบทนั้น ๆ มีผลต่อปรากฏการณ์หรือการเปลี่ยนแปลงต่อเรื่องราวหรือประเด็นนั้นอย่างไร</p>
บริบทของพื้นที่	<p>ความสัมพันธ์ ระหว่างสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ความเป็นมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เชิงวิทยาศาสตร์ คือ ความเป็นเหตุเป็นผล เป็นระบบ ตลอดจนเชิงคติวิทยา คือ ความเชื่อของพื้นที่</p>
ประเมินความเสี่ยง	<p>กระบวนการวิเคราะห์ถึงปัจจัย หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้อันตรายที่มีอยู่ และแอบแฝงอยู่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ และอาจก่อให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเกิดเพลิงไหม้ การระเบิด การรั่วไหลของสารเคมี หรือวัตถุอันตราย โดยพิจารณาถึงโอกาสและความรุนแรงของเหตุการณ์เหล่านั้น ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายแก่ชีวิต ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม</p>
ประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ	<p>การสร้างสมดุลระหว่างความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและการปกป้องรักษาระบบนิเวศไปพร้อม ๆ กัน ด้วยวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรและลดการปล่อยมลพิษซึ่งก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรและภาคธุรกิจ ทั้งการผลิตและการบริการ เพื่อการพัฒนาประสิทธิภาพควบคู่ไปกับความรับผิดชอบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยังสามารถสร้างโอกาสและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันอีกทางหนึ่ง</p>

ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว	บริเวณที่มีความชุ่มชื้น และปกคลุมด้วยใบไม้สีเขียว ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น และกว้างใหญ่พอที่จะมีอิทธิพลต่อสิ่งแวดล้อมในบริเวณนั้น เช่น ความเปลี่ยนแปลงของลมฟ้าอากาศ ความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ มีสัตว์ป่า และสิ่งมีชีวิตอื่นซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
ผลกระทบ	ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ อาจขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือผลกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม
ผลิตภัณฑ์	สิ่งที่สามารถนำเสนอขายสู่ตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค
ผู้ตรวจประเมิน	บุคคลที่ดำเนินการตรวจประเมิน
ผู้ประกอบการธุรกิจ	ผู้ขาย ผู้ผลิตเพื่อขาย ผู้ส่งหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อขาย หรือผู้ซื้อเพื่อขายต่อซึ่งสินค้า หรือผู้ให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ไม่ว่าจะการกระทำดังกล่าวจะได้รับประโยชน์ หรือได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ และไม่ว่าจะได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วหรือไม่ และหมายความรวมถึงผู้ประกอบการโฆษณาด้วย โดยไม่นับรวมผู้ประกอบการโรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงาน
ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดกลาง (Medium)	กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 50-200 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 100-500 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่า 30-100 คน หรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่า 50-300 ล้านบาท ทั้งนี้ หากจ้างงานและรายได้เข้าลักษณะของวิสาหกิจต่างกันให้ยึดรายได้เป็นหลักในการพิจารณา
ผู้ประกอบการวิสาหกิจ ขนาดย่อม (Small)	กิจการในภาคการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 100 ล้านบาท ส่วนกิจการในภาคการค้า (ค้าส่ง หรือค้าปลีก) และบริการ มีจำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 50 ล้านบาท ทั้งนี้ หากจ้างงานและรายได้เข้าลักษณะของวิสาหกิจต่างกันให้ยึดรายได้เป็นหลักในการพิจารณา
พนักงาน	บุคคลผู้ซึ่งทำงานในส่วนของสำนักงาน (งานธุรการ)
พลังงาน	พลังงานที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ได้จากน้ำ แสงแดด คลื่นลม และเชื้อเพลิงธรรมชาติ (fossil fuel) ซึ่งได้แก่ ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ นอกจากนั้นยังได้พลังงานจากความร้อนใต้พิภพ แร่นิวเคลียร์ ไม้ฟืน แกลบ และขานอ้อย พลังงานที่ได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังกล่าว เรียกว่า พลังงานต้นกำเนิด (primary energy) ส่วนพลังงานที่ได้มาโดยการนำพลังงานต้นกำเนิดดังกล่าวมาแปรรูป

เพื่อใช้ประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ เช่น พลังงานไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ถ่านโค้ก และก๊าซหุงต้ม เราเรียกว่าพลังงานแปรรูป (secondary energy) พลังงานสามารถเปลี่ยนรูปได้ เช่น การเคลื่อนที่ของวัตถุบางอย่างจะเกิดพลังงานจลน์ และเปลี่ยนพลังงานจลน์เป็นพลังงานความร้อน พลังงานความร้อนที่ได้ในสถานะที่เหมาะสมจะเกิดพลังงานแสงสว่าง โดยพลังงานแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. พลังงานเคมี (Chemical Energy)
2. พลังงานความร้อน (Thermal Energy)
3. พลังงานกล (Mechanical Energy)
4. พลังงานจากการแผ่รังสี (Radiant Energy)
5. พลังงานไฟฟ้า (Electrical Energy)
6. พลังงานนิวเคลียร์ (Nuclear Energy)

พลังงานทดแทน

พลังงานที่ใช้ทดแทนพลังงานจากฟอสซิล อาทิเช่น ถ่านหิน ปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ โดยทั่วไปแล้ว พลังงานทดแทนจะหมายถึงพลังงานที่มีอยู่ในธรรมชาติ และสามารถใช้ทดแทนพลังงานเดิมได้อย่างไม่จำกัด ตัวอย่างพลังงานทดแทนที่สำคัญและมีการนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ได้แก่ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานน้ำ พลังงานลม พลังงานชีวมวล พลังงานความร้อนใต้พิภพ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นแหล่งพลังงานที่มีศักยภาพสูง สามารถแก้ไขปัญหามลพิษและช่วยลดปัญหามลพิษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พื้นที่

พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561
เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและมาตรการสนับสนุนการประกอบกิจการโรงงานในพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566
เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 2 พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2565
เรื่อง กำหนดพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระยะที่ 3 พ.ศ. 2565 ลงวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2565

พื้นที่สีเขียวสาธารณะ

พื้นที่ที่ทุกคนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ทุกเพศทุกวัย เป็นพื้นที่กลางแจ้งหรือกึ่งกลางแจ้งที่มีขอบเขตที่ดินทั้งหมด หรือบางส่วนปกคลุมด้วยพืชพรรณที่ปลูกบนดินที่ซึมน้ำได้ มีต้นไม้ยืนต้นเป็นองค์ประกอบหลักและได้รับการบำรุงรักษาให้คงอยู่ หรือให้หมายถึง

1. พื้นที่สีเขียวสาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ สนามเด็กเล่น
2. พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ ประกอบด้วย
 - 2.1 พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล เช่น สวนในโครงการพัฒนาของเอกชน สวนในบ้าน และอาคารพักอาศัย
 - 2.2 พื้นที่สีเขียวในสถาบัน เช่น แหล่งประวัติศาสตร์ สถาบันการศึกษา สถาบันราชการ
 - 2.3 พื้นที่สีเขียวในพื้นที่สาธารณูปการ เช่น พื้นที่ฝังกลบขยะ พื้นที่รอบบ่อบำบัดน้ำเสีย เขตท่าอากาศยาน

ภูมิทัศน์

ภาพรวมของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ที่มนุษย์รับรู้ทางสายตา อาจเป็นพื้นที่ธรรมชาติที่ประกอบด้วยรูปทรงของแผ่นดิน น้ำ ต้นไม้ สัตว์ และสรรพสิ่งมนุษย์สร้างในสภาพอากาศหนึ่งและช่วงเวลาหนึ่งซึ่งเรียกว่าภูมิทัศน์ธรรมชาติ หรือภาพรวมของเมืองหรือส่วนของเมือง เรียกว่าภูมิทัศน์เมือง นอกจากนี้ยังมีการใช้คำภูมิทัศน์กับพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเด่นชัด เช่น ภูมิทัศน์ทะเล ภูมิทัศน์ภูเขา ภูมิทัศน์ทะเลทราย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์ความรู้ที่เกิดจากการสั่งสมความรู้และประสบการณ์ของคนในชุมชนหรือท้องถิ่นที่มีการถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นจนเป็นวิถีชีวิต มรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าและมีความหมายเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชีวิตของคนในท้องถิ่น

มลพิษ

ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้งกาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

มลภาวะทางอากาศ

ภาวะของอากาศที่มีสารเจือปนอยู่ในปริมาณที่มากพอ และเป็นระยะเวลาานพอที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ อนามัยของมนุษย์ สัตว์ พืช และวัสดุต่าง ๆ สารดังกล่าวอาจเป็นธาตุหรือสารประกอบที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจาก

	<p>การกระทำของมนุษย์ หรืออาจอยู่ในรูปของก๊าซ หยดของเหลว หรืออนุภาคของแข็ง</p>
มาตรฐาน	<p>เอกสารหรือสิ่งจัดทำขึ้นจากการเห็นพ้องต้องกัน และได้รับความเห็นชอบจากองค์กรอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เอกสารดังกล่าววางกฎระเบียบแนวทางปฏิบัติหรือลักษณะเฉพาะแห่งกิจกรรม หรือผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้เป็นหลักเกณฑ์ใช้กันทั่วไปจนเป็นปกติวิสัย โดยมุ่งให้บรรลุถึงความสำเร็จสูงสุดตามข้อกำหนดที่วางไว้</p>
เมือง	<p>คณะกรรมการ ระดับจังหวัด</p>
เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ	<p>พื้นที่ที่มีการพัฒนาอุตสาหกรรม และเศรษฐกิจอุตสาหกรรมเหนี่ยวนำให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตไปด้วยกันภายใต้สภาวะแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม กายภาพ และการบริหารจัดการในพื้นที่ให้เกิดความสมดุลในทุกมิติ โดยแบ่งระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็น 5 ระดับ คือ</p> <ul style="list-style-type: none">ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)
โรงเรียนซ้ำซาก	<ol style="list-style-type: none">1. โรงงานที่มีเรื่องร้องเรียน และหน่วยงานตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงาน พร้อมดำเนินการแก้ไขปัญหาตามกฎหมายโรงงานจนได้ข้อยุติแล้ว ต่อมามีการร้องเรียนโรงงานอีก (ประเด็นเดิมหรือประเด็นใหม่) และตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงาน ตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ภายในระยะเวลา 1 ปี นับแต่วันที่มีการสั่งการปรับปรุงแก้ไข2. นอกเหนือจากข้อ 1 โรงงานที่มีเรื่องร้องเรียน และหน่วยงานตรวจสอบพบการกระทำผิดตามกฎหมายโรงงาน แต่หน่วยงานยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาตามกฎหมายโรงงานให้ได้ข้อยุติและมีการร้องเรียนซ้ำในประเด็นเดิมอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป
ระบบบำบัดน้ำเสีย	<p>การกำจัดสิ่งปนเปื้อนในน้ำที่เกิดจากกระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม หรือเกิดจากกิจกรรมประจำวันของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน หรือแหล่งที่อยู่อาศัยต่าง ๆ ให้หมดไป หรือมีปริมาณสิ่งปนเปื้อนในน้ำลดลงจนมีคุณภาพเป็นไป</p>

ระบบสาธารณูปการ	<p>ตามมาตรฐานน้ำทิ้ง น้ำเสียที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ อาทิเช่น โรงงาน อุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม อาคารที่พักอาศัยต่าง ๆ พื้นที่เกษตรกรรม จะมีปริมาณสารเคมี หรือสารละลายเข้มข้นผสมอยู่ในปริมาณที่แตกต่างกัน</p> <p>บริการเพื่อสาธารณะซึ่งดำเนินการโดยองค์กรของรัฐหรือเอกชนโดยการควบคุมของรัฐบาล ซึ่งได้แก่บริการในเรื่องเคหการ การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การอนามัย ความปลอดภัย สันทนาการ และบริการอื่น ๆ ตามความต้องการของประชาชน และเป็นกิจการที่ไม่หวังผลกำไร</p> <p>สาธารณูปการ มีหลายประเภทและชนิด เช่น</p> <ol style="list-style-type: none">1. การบริการ ได้แก่ ศาล ศาลากลาง เทศบาล สถานที่ราชการอื่น ๆ เช่น ที่ทำการไปรษณีย์ สำนักงานแรงงาน เป็นต้น2. วัฒนธรรม ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม โรงละคร ห้องฟ้่าจำลอง3. การศึกษา ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย4. การอนามัย ได้แก่ โรงพยาบาล สถานีอนามัย ศูนย์สาธารณสุข5. เคหการ ได้แก่ โครงการเคหการ6. สันทนาการ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามกีฬา7. ความปลอดภัย ได้แก่ สถานีตำรวจ สถานีดับเพลิง เป็นต้น
ระบบสาธารณูปโภค	<p>บริการสาธารณะที่จัดทำเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในสิ่งอุปโภคที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา การเดินทางประจำทาง การขนส่ง แก๊ส เชื้อเพลิง ระบายน้ำ กำจัดขยะ การสื่อสาร เป็นต้น</p>
รับรู้	<p>กระบวนการตีความสิ่งที่เห็น สิ่งที่ได้ยิน และสิ่งที่รู้สึกด้วยประสาทสัมผัสอื่น ๆ เพื่อให้รู้ว่าคืออะไร</p>
รางวัล	<p>สิ่งที่ได้มาเพราะความดีความชอบ หรือความสามารถ หรือเพราะชนะในการแข่งขัน หรือสิ่งที่ให้แก่ผู้ซึ่งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งสำเร็จตามที่กำหนดไว้</p>
แรงงาน	<p>ลูกจ้างทุกคนที่ทำงานให้นายจ้างเพื่อค่าจ้าง</p>
แรงงานท้องถิ่น	<p>แรงงานที่มีภูมิลำเนา ทะเบียนบ้านอยู่ในจังหวัดของพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ</p>
โรงงานอุตสาหกรรม	<p>อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมตั้งแต่ห้าสิบบางม้า หรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่ห้าสิบบางม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไป โดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตามเพื่อประกอบกิจการโรงงาน ทั้งนี้ ตามประเภท</p>

หรือชนิดของโรงงานที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

ลูกจ้าง	ผู้ซึ่งตกลงทำงานให้นายจ้างโดยรับค่าจ้าง
โลจิสติกส์สีเขียว	กิจกรรมหรือกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้า และข้อมูลสารสนเทศตั้งแต่ต้นน้ำ ไปยังปลายน้ำและย้อนกลับจากลูกค้าสู่จุดเริ่มต้น โดยลดการใช้พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติ การปล่อยมลพิษน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงเรื่องสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย
วัฒนธรรมพื้นที่	วิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชน เป็นมรดกสืบทอดกันมา และทุกคนในท้องถิ่นย่อมมีความภาคภูมิใจในการเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยมีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นตัวบ่งชี้ความสำคัญของคนในสังคมซึ่งสืบทอดกันมาช้านาน
วัตถุดิบ	สิ่งที่เตรียมไว้เพื่อผลิตหรือประกอบเป็นสินค้าสำเร็จรูป
วัตถุอันตราย	<ol style="list-style-type: none">1. วัตถุระเบิดได้2. วัตถุไวไฟ3. วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์4. วัตถุมีพิษ5. วัตถุที่ทำให้เกิดโรค6. วัตถุกัมมันตรังสี7. วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม8. วัตถุกัดกร่อน9. วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง10. วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็นครีมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
วิสัยทัศน์	การมองภาพอนาคตของผู้บริหารและคณะกรรมการ และกำหนดจุดหมายปลายทางที่เชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อเข้าด้วยกัน แล้วมุ่งสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ โดยจุดหมายต้องชัดเจน ทำท่าย มีพลังและมีความเป็นไปได้
วิสาหกิจชุมชน	กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการ

ดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิตินบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิตินบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน

เศรษฐกิจ

การดำเนินงานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายแจก และการบริโภคใช้สอย สิ่งต่าง ๆ รวมถึงด้านการใช้บริการและการท่องเที่ยวที่มีปัจจัยกระตุ้นต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ เศรษฐกิจยังอาจรวมถึงเครือข่ายจำกัดโดยพื้นที่และเครือข่ายสังคมที่ซึ่งมีการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการตามอุปสงค์และอุปทานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เศรษฐกิจท้องถิ่น

การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งด้านเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ในระดับครัวเรือน ทั้งในด้านการผลิต การบริโภค และการกระจายผลผลิต โดยให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจของชุมชน มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ บนพื้นฐานของความสามารถที่ชุมชนต่าง ๆ มีอยู่ จากการใช้ทุนของชุมชน ทั้งที่เป็นสินค้าทุน (เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์การผลิตต่าง ๆ เป็นต้น ที่มีอยู่หรือสามารถจัดหาได้ตามศักยภาพ) ทุนทางเศรษฐกิจ (ปัจจัยที่สนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างสะดวกราบรื่น เช่น ที่ดิน แหล่งน้ำ ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ และการคมนาคมขนส่ง เป็นต้น) และทุนทางสังคม (วิธีการผลิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนสถาน โรงเรียน สถานีนอนามัย เป็นต้น)

เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

การออกแบบเศรษฐกิจให้หมุนเวียนเป็นวงจรไม่รู้จบ หลักการของระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนนั้นกว้างกว่าเพียงการนำทรัพยากรกลับมาใช้ใหม่ (recycle) แต่เป็นแนวคิดแบบองค์รวมที่ครอบคลุมหลักการสำคัญ 3 ข้อ คือ 1) ออกแบบสินค้าและบริการที่เน้นการรักษาต้นทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติ 2) เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยการหมุนเวียนวัตถุดิบและสินค้า และ 3) ลดการเกิดของเสียและผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมให้ได้มากที่สุด

สตาร์ทอัพ

ผู้ประกอบการธุรกิจที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ และเน้นการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคหรือความต้องการของตลาดโดยนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ หรือกระบวนการให้บริการแบบใหม่ ที่เรียกว่าเป็น Innovation สตาร์ทอัพเหมือนเป็นบริษัทเล็ก ๆ ที่อาจมีเจ้าของคนเดียวหรือทำธุรกิจในรูปแบบ partnership ที่ถูกออกแบบให้เติบโตเร็วและสามารถลดหรือขยายขนาดได้ง่าย

สถานการณ์ฉุกเฉิน	เหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ทันทีทันใด ทำให้เกิดการเสียชีวิต บาดเจ็บ และเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกสถานประกอบการ
สังคม	การอยู่ร่วมกันของมนุษย์โดยมีลักษณะความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันหลายรูปแบบ เช่น อาชีพ อายุ เพศ ศาสนา ฐานะ ที่อยู่อาศัย วัฒนธรรม ประเพณี ภาษา การละเล่น อาหารการกินของตนเองในแต่ละสังคม เป็นต้น
สัญลักษณ์	การสื่อความหมายที่ให้ผู้ชมในสังคมเข้าใจร่วมกัน ในแนวทางเดียวกัน สิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อสื่อความหมายให้สังคมเข้าใจร่วมกัน ในแนวทางเดียวกัน เป็นสิ่งซึ่งแทนรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ เช่น ตัวหนังสือเป็นสัญลักษณ์แทนเสียงพูด อักษรโรมันโอตัวใหญ่ เป็นสัญลักษณ์แทนธาตุออกซิเจน ดอกกุหลาบแดง เป็นสัญลักษณ์ของความรัก นกพิราบขาวเป็นสัญลักษณ์แห่งสันติภาพ เป็นต้น
สารเคมี	ธาตุหรือสารประกอบ ที่มีสูตรโครงสร้างทางเคมีและสมบัติทางกายภาพ และทางเคมีเฉพาะตัว
สิ่งปฏิกูล	อุจจาระหรือปัสสาวะของคน หรือสิ่งอื่นใดที่ปนเปื้อนอุจจาระหรือปัสสาวะ
สินค้า	วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งของเครื่องใช้ ฯลฯ ที่จับต้องได้ สามารถขนส่งหรือเคลื่อนย้ายไปมาได้ โดยสามารถนำไปเป็นกรรมสิทธิ์ได้
สินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	สินค้าที่ให้ความสำคัญกับการผลิต ในการคัดเลือกวัตถุดิบอย่างมีคุณภาพ วัตถุดิบที่คำนึงถึงความสามารถในการนำกลับมาใช้ใหม่ได้ วัตถุดิบที่ผลิตมาจากกระบวนการแปรรูป (Reuse Recycle) การให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรในขั้นตอนการผลิต การบรรจุ การหีบห่อ การจัดจำหน่าย การขนส่ง หรือการกำจัดซากผลิตภัณฑ์ และการปลดปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อม
สื่อสาร	กระบวนการถ่ายทอดสารจากบุคคลหนึ่ง (ผู้ส่งสาร) ไปยังบุคคลหนึ่ง (ผู้รับสาร) โดยผ่านสื่อต่าง ๆ
สุขภาพ อนามัย	การมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข
หลักการพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis)	การอยู่ร่วมกันที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายได้รับประโยชน์ โดยไม่มีฝ่ายใดเสียประโยชน์
แหล่งกำเนิดมลพิษ	ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ

แหล่งน้ำสาธารณะ

แหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ หรือที่สงวนไว้ให้ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือโดยสภาพประชาชนอาจใช้ประโยชน์ร่วมกัน และให้หมายความรวมถึง แม่น้ำ ลำคลอง ทางน้ำ บึง แหล่งน้ำใต้ดิน ทะเลสาบ น่าน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำตามธรรมชาติอื่น ๆ แหล่งน้ำที่รัฐจัดสร้างหรือพัฒนาขึ้นเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน แหล่งน้ำระหว่างประเทศที่อยู่ภายในเขตประเทศไทย ซึ่งประชาชนนำมาใช้ประโยชน์ได้ ทางน้ำชลประทานตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน และน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล

องค์ความรู้

เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการถ่ายทอดจากประสบการณ์ หรือจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยความรู้เกิดขึ้นนั้น ผู้รับสามารถนำไปใช้ได้โดยตรง หรือสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อให้เหมาะกับสถานการณ์หรืองานที่กระทำอยู่

อัตลักษณ์

ความเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มคน สังคม ชุมชน อัตลักษณ์ไม่ใช่สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นมาพร้อมกับคนหรือสิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ ลักษณะพิเศษที่จะบ่งบอกตัวตนของกลุ่มคน สังคม ชุมชนนั้น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่อัตลักษณ์จะใช้ในวงแคบ ๆ และสามารถเปลี่ยนแปลงได้

3.

เกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน นับว่าเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาพื้นที่ เนื่องจากต้องเก็บ รวบรวม ข้อมูลของพื้นที่ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการ ที่มีการจัดเก็บ และ บันทึกไว้ในฐานข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ องค์กร สมาคม และชุมชน หรือส่วนงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ซึ่งฐานข้อมูลเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการนำมาทบทวน วิเคราะห์ และประเมินเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ เป็นกิจกรรม โครงการ เพื่อดำเนินการแก้ปัญหา หรือพัฒนา ตามเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ในส่วนเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป และเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ตามระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ระดับ 1 2 3 4 และ 5 ต่อไป ดังนั้น คณะกรรมการ จำเป็นต้องดำเนินการให้ครบทุกข้อ โดยให้ความสำคัญกับการเก็บ รวบรวมข้อมูล ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นปัจจุบัน และจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน ประกอบด้วย 12 ตัวชี้วัด

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป เป็นภาคบังคับที่ทุกพื้นที่ต้องดำเนินการ ตามเป้าประสงค์ของการรองรับระดับ การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งจะมีจำนวนข้อที่แตกต่างกันในแต่ละระดับของการเป็นเมืองฯ โดยแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป จะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลที่ทางคณะกรรมการ ได้รวบรวมและชี้บ่งไว้ในเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐานเป็นหลัก และการวัดผลสำเร็จของการดำเนินงานจะรายงานผลทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ดังนั้น สิ่งสำคัญที่คณะกรรมการต้องพิจารณา คือ ประเด็นปัญหา ประเด็นที่ต้องการพัฒนา และหน่วย ร่วมดำเนินงานในแต่ละเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ต้องถูกวิเคราะห์และประเมินอย่างรอบคอบ เพื่อให้การดำเนินงาน ตอบโจทย์ความต้องการของพื้นที่ตามบริบทที่เป็น และในเกณฑ์ข้อกำหนดฯ ที่เป็นมาตรการเชิงส่งเสริม หากมี ผู้ร่วมดำเนินงานเข้าร่วมหลายหน่วยงาน จะยิ่งส่งผลต่อผลผลิตและผลลัพธ์ที่ได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนด ทั่วไป ประกอบด้วย 23 ตัวชี้วัด

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements)

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ เน้นการแก้ไขปัญหาที่ถูกรับในพื้นที่ และส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีเฉพาะในพื้นที่เท่านั้น โดยเกณฑ์ข้อกำหนดฯ จะถูกบรรจุไว้ในระดับที่ 2 (การส่งเสริม) ของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งไม่ได้บังคับให้ทุกพื้นที่ต้องดำเนินการ แต่จะดำเนินการในข้อใดก็ต่อเมื่อพบว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับที่คณะกรรมการ ได้ระบุไว้ในเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน จึงจำเป็นต้องนำมา กำหนดเป็นมาตรการ ในการป้องกัน แก้ไข ติดตาม และตรวจสอบปัญหาที่พบ หรือส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งที่มี ให้คงอยู่ ดังนั้นสิ่งสำคัญ คือ การพิจารณาทบทวนประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านสังคม ปัญหาของ ระบบสาธารณสุขโรค ระบบสาธารณสุขการ รวมทั้งวัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีนัยสำคัญอย่างรอบคอบ เพื่อการแก้ไขสิ่งบกพร่องสู่ความเป็นอยู่ที่ดีของคนในพื้นที่ต่อไป ซึ่งเกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด

3.1 เกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ba01	การบริหารจัดการ	เมืองต้องขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยรูปแบบคณะกรรมการ
EIT Ba02	เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม และจัดกลุ่มอุตสาหกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อพื้นที่
EIT Ba03	เศรษฐกิจ และสังคม	เมืองต้องมีฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม
EIT Ba04	เศรษฐกิจ และสังคม	เมืองควรมีการบันทึกข้อมูลทรัพยากรชีวภาพที่มีประโยชน์หรือคุณค่าต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม
EIT Ba05	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องแสดงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติการจัดการขยะมูลฝอย
EIT Ba06	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีข้อมูลรายงานสรุปผลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียของแหล่งกำเนิดมลพิษที่ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ
EIT Ba07	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่
EIT Ba08	เศรษฐกิจ	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านเศรษฐกิจที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข
EIT Ba09	สังคม	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นด้านสังคมที่มีศักยภาพในการพัฒนา และประเด็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข
EIT Ba10	กายภาพ	เมืองต้องทบทวนและชี้แจงประเด็นปัญหาด้านระบบสาธารณสุขปโภคและระบบสาธารณสุขบริการ
EIT Ba11	การบริหารจัดการ	เมืองต้องกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ที่แสดงความมุ่งมั่นในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของพื้นที่ และสื่อสารให้คนในพื้นที่ได้รับรู้
EIT Ba12	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานก่อนการตรวจประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยผู้ตรวจประเมิน (Auditor)

3.2 ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge1.1	การบริหารจัดการ	เมืองต้องจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ด้วยกระบวนการการมีส่วนร่วม และต้องมีการทบทวน ติดตาม ประเมินผล
EIT Ge1.2	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีเครือข่ายพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของเมือง และต้องจัดให้มีการพัฒนา ส่งเสริม องค์กรความรู้ให้กับเครือข่าย
EIT Ge1.3	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีรายงานข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรม พร้อมทั้งข้อมูลการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีการร้องเรียน และต้องจัดให้มีช่องทางมารับข้อร้องเรียน
EIT Ge1.4	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ การพัฒนาพื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พร้อมทั้งมีช่องทางรับฟังข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ

3.3 ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge2.1	กายภาพ	เมืองต้องมีการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ พัฒนาพื้นที่สีเขียวสาธารณะ และควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์ให้กับคนในพื้นที่
EIT Ge2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอย บันทึกรายการปริมาณขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ และจัดการขยะมูลฝอยตามหลักวิชาการ
EIT Ge2.3	สังคม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีกิจกรรม โครงการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) ที่ดำเนินการในพื้นที่
EIT Ge2.4	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริม ยกย่อง พัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมเข้าสู่ระบบการรับรองรางวัล มาตรฐานภายในประเทศ ระดับสากล ตามศักยภาพและบริบท

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge2.5	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องประเมินความเสี่ยงอันตรายในพื้นที่ จากการประกอบกิจการสารเคมี วัตถุอันตรายที่อาจเป็นเหตุของการระเบิด รั่วไหล หรือ ไฟไหม้ อย่างมีนัยสำคัญ พร้อมทั้งมาตรการป้องกัน ฝ้าระวัง ตอบโต้ สถานการณ์ฉุกเฉิน มาตรการฟื้นฟู เยียวยา และเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ให้กับคนในพื้นที่

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ: (Specification requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Sp2.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ แหล่งน้ำ สาธารณะ ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ ในบรรยากาศ ในแหล่งที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.3	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบจุดที่มีการทิ้งขยะ มูลฝอยชุมชน ที่สร้างผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่อย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.4	กายภาพ	เมืองต้องมีมาตรการตรวจสอบ ปรับปรุง ซ่อมแซม พัฒนาระบบ สาธารณูปโภค ระบบสาธารณูปการ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.5	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการป้องกัน แก้ไข ติดตาม ตรวจสอบ ประเด็นปัญหา สังคม หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มคนที่ประสบปัญหาอย่างมีนัยสำคัญ ตามการชี้บ่งของเมือง
EIT Sp2.6	สังคม	เมืองต้องส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.4 ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge3.1	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Purchasing)
EIT Ge3.2	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมให้มีผลิตภัณฑ์ สินค้าหรือบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Eco Product)
EIT Ge3.3	สิ่งแวดล้อม	เมืองต้องส่งเสริมการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ การเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทน การจัดการขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และวัสดุเหลือใช้ การเกษตร ป่าไม้และพื้นที่สีเขียว ตามบริบทของพื้นที่
EIT Ge3.4	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์สีเขียว (Green Logistics)
EIT Ge3.5	สิ่งแวดล้อม	โรงงานอุตสาหกรรม ต้องมีกิจกรรม โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และรายงานผลเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงเศรษฐนิเวศ ด้านก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน น้ำใช้ วัสดุดิบ ของเสีย มลภาวะทางอากาศ ตามบริบทของโรงงาน

3.5 ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge4.1	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาพื้นที่ด้วยหลักการพึ่งพาอาศัยกัน (Eco Symbiosis) หรือเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)
EIT Ge4.2	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม (Small) วิสาหกิจชุมชน สตาร์ทอัพ (Start Up) กลุ่มอาชีพ ในการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบกิจการ
EIT Ge4.3	เศรษฐกิจ	เมืองต้องส่งเสริม สนับสนุนการซื้อสินค้าหรือบริการจากในพื้นที่ หรือในพื้นที่จังหวัด

3.6 ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements)

ตัวชี้วัด	มิติ	เกณฑ์ข้อกำหนด
EIT Ge5.1	สังคม	เมืองต้องมีมาตรการ ป้องกัน ฝุ่นละออง ส่งเสริมด้านสุขภาพ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในพื้นที่ และโรงงาน อุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการส่งเสริมสุขภาพ อนามัย และความปลอดภัยให้กับคนงานและพนักงาน
EIT Ge5.2	เศรษฐกิจ	โรงงานอุตสาหกรรม ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องมีการดำเนินงานด้าน การสร้างคุณค่าร่วม (Creating Share Value: CSV)
EIT Ge5.3	สิ่งแวดล้อม	พื้นที่ต้องไม่มีเรื่องร้องเรียนซ้ำซากเกี่ยวกับการประกอบกิจการโรงงาน
EIT Ge5.4	กายภาพ	เมืองต้องกำหนดพื้นที่และพัฒนาภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการ ของคนในพื้นที่ หรือมีสัญลักษณ์ ที่บ่งบอกถึงความมุ่งมั่นในการเป็น เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศตามบริบทของพื้นที่ หรือมีการควบคุมด้าน กายภาพเมืองภายใต้ข้อกำหนดท้องถิ่น
EIT Ge5.5	การบริหารจัดการ	เมืองต้องมีผลสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาพื้นที่ และต้องทบทวน ประเด็นที่บ่งชี้ถึงความไม่พึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อกำหนดเป็น แผนงาน กิจกรรม โครงการ ในการปรับปรุง แก้ไข
EIT Ge5.6	การบริหารจัดการ	พื้นที่ต้องเป็นศูนย์การเรียนรู้ “เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม” ในด้านที่ มีความโดดเด่น และเป็นต้นแบบของการพัฒนา

วิธีการประเมินระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

การเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement) : การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการวางแผน ดำเนินการตามแผน ติดตามประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage) : การส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้รองรับต่อแผนการพัฒนา ที่ร่วมกำหนดไว้ โรงงานอุตสาหกรรมและประชาชนในพื้นที่สร้างความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง

ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency) : โรงงานอุตสาหกรรมเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรและพลังงานให้คุ้มค่า มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดและป้องกันมลพิษ เกิดความ เชื่อมั่นความไว้วางใจให้กับชุมชน

ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis) : โรงงานอุตสาหกรรมมีการพึ่งพาอาศัยกัน รวมทั้ง ภาคอุตสาหกรรมไปส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้ประชาชนในพื้นที่

ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness) : เมืองต้นแบบมีเศรษฐกิจดี สิ่งแวดล้อมดี สังคม มีความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนมีความสุขและอยู่ร่วมกับอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืน

พื้นที่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่ต้องการขอรับรองการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในทุกระดับจะต้อง ดำเนินการตามนี้

(1) ต้องปฏิบัติและผ่านการประเมินความสอดคล้องตามเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน (Basic requirements) ทั้ง 12 ตัวชี้วัด

(2) ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของแต่ละเกณฑ์ข้อกำหนดที่ระบุไว้ในระดับการเป็นเมือง อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ แต่ละระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การมีส่วนร่วม (Engagement)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 4 ข้อ

ระดับที่ 2 การส่งเสริม (Encourage)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 5 ข้อ

เกณฑ์ข้อกำหนดเฉพาะ (Specification requirements) จำนวน 6 ข้อ

ระดับที่ 3 ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร (Resource efficiency)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 5 ข้อ

ระดับที่ 4 การพึ่งพาอาศัย (Symbiosis)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 3 ข้อ

ระดับที่ 5 เมืองน่าอยู่ คู่อุตสาหกรรม (Happiness)

เกณฑ์ข้อกำหนดทั่วไป (General requirements) จำนวน 6 ข้อ

ทั้งนี้การรับรองระดับการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศเป็นแบบได้ระดับ กล่าวคือจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดพื้นฐาน 12 ข้อ และเกณฑ์ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในระดับที่ 1 2 3 4 และ 5 เรียงตามลำดับ

5.

บรรณานุกรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม. (2562). เกณฑ์และตัวชี้วัดการเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุง ปี พ.ศ. 2562.

กรมประมง. (2565). นิยามกระบวนการมีส่วนร่วม. www4.fisheries.go.th>201907021257071_pic

ราชกิจจานุเบกษา. (2535). พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา. (2562). พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562

ราชกิจจานุเบกษา. (2535). พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา. (2561). พระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561

ราชกิจจานุเบกษา. (2535). พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

ราชกิจจานุเบกษา. (2542). ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542

ราชกิจจานุเบกษา. (2560). ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560

ราชกิจจานุเบกษา. (2548). พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2565). นิยามทรัพยากรชีวภาพ.

<http://chmthai.onep.go.th/chm/ABS/define.html>

สำนักวิจัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (2565). นิยามเศรษฐกิจท้องถิ่น.

<https://www.oie.go.th/assets/portals/1/fileups/2/files/ArticlesAnalysis/localeconomy.pdf>

คู่มือเกณฑ์ข้อกำหนดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2565 (ECO INDUSTRIAL TOWN 2022: REQUIREMENTS)

โครงการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (พ.ศ. 2566 - 2570)
และพัฒนาฐานระบบเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 39 จังหวัด 53 พื้นที่
กองพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม